

The image features a large, stylized graphic of the European Union flag on the left side, consisting of a blue field with twelve gold stars arranged in a circle. The flag is partially obscured by a white triangular shape that points towards the right, creating a dynamic, modern look. The text is positioned to the right of this graphic.

Datanhallinta- asetusta koskeva työryhmä

1. kokous 4.10.2022

Datanhallinta-asetus: yleisesittely

Yleistä

- Euroopan parlamentin ja neuvoston [asetus \(EU\) 2022/868](#), annettu 30 päivänä toukokuuta 2022, eurooppalaisen datan hallinnoinnista ja asetuksen (EU) 2018/1724 muuttamisesta (datanhallinta-asetus) (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)
- EU:n datastrategian toimenpide
- Komission ehdotus annettiin marraskuussa 2020 ([U 1/2021 vp](#))
- Neuvottelut LVM-VM-päävastuulla, asiantuntija-apua etenkin OM ja OKM

Datanhallinta-asetuksen sisältö

- Asetuksessa säädetään:
 - edellytyksistä, jotka koskevat julkisen sektorin hallussa olevien tiettyjen datan luokkien uudelleenkäyttöä unionissa
 - datan välityspalvelujen tarjoamisesta
 - data-altruismiorganisaatioista ("datahyväntekeväisyyden mahdollistaminen")
- Asetuksessa säädetään näitä koskevista viranomaistehtävistä ja seuraamuksista
- Asetuksessa säädetään uudelleenkäytettävien tietojen siirtämisestä kolmansiin maihin sekä muiden kuin henkilötietojen siirtämisestä kolmansiin maihin asetuksen soveltamisalan tilanteissa (riittävä suojan taso, viranomaisten pääsy)
- Asetuksella perustetaan Euroopan datainnovaatiolautakunta

→Kyse menettelysäännöistä, ei velvoitteita jakaa tiettyä data-aineistoa

→Tietosuoja-asetus soveltuu! Ei perusta erillistä käsittelyperustetta

Työryhmän tavoitteet, tehtävät ja aikataulu

Työryhmän tavoitteet ja tehtävät

- Työryhmän tehtävänä on:
 - koota eri hallinnonaloilla voimassa oleva nykytila (lainsäädäntö ja käytäntö) sekä tuottaa aineistoa vaikutustenarvioinnin pohjaksi.
 - tuottaa ehdotus tavoiteltavaksi toimintaympäristöksi ja erityisesti selvittää tarkoituksenmukainen tapa järjestää datanhallinta-asetuksen mukaiset viranomaistehtävät mukaan lukien seuraamussäätely.
- Työryhmän tavoitteista:
 - muodostaa jaettu näkemys asetuksen sisällöstä ja vaatimuksista
 - tukea ministeriöiden tehtävää varmistaa hallinnonalan EU-oikeuden mukaisuus
 - auttaa varmistamaan täytäntöönpanosäätely koherenttius ja tarkoituksenmukaisuus
- Työryhmän työ kootaan selvitykseksi
→ materiaalia hallituksen esityksiin ja hallinnonalan ohjaamiseen

Selvityksen sisältö

- Johdanto
- Datanhallinta-asetuksen suhde muuhun sääntelyyn
 - Resitaalit ja artikkelit -vastaavuustaulukko
- Datanhallinta-asetuksen velvoitteet *julkiselle vallalle* luvuittain
 - Kootaan toimijoittain (dataa avaavat viranomaiset, valvontaviranomaiset, lainsäätäjät)
- Viranomaistehtävien järjestäminen
 - Vaikutusarvio
- Seuraamussäätely
 - Seuraamusten tyyppi ja määrä
 - Ne bis in idem -näkökulmat

Sisältö

1	Työryhmän tehtävä ja sen suorittaminen.....
2	Datanhallinta-asetus
2.1	Tausta ja sisältö
2.2	Keskeiset käsitteet.....
2.3	Datanhallinta-asetuksen 2 luvun velvoitteet
2.4	Datanhallinta-asetuksen 3 luvun velvoitteet
2.5	Datanhallinta-asetuksen 4 luvun velvoitteet
2.6	Datanhallinta-asetuksen muut velvoitteet (jos tarpeen)
3	Datanhallinta-asetuksen mukaisten toimivaltaisten viranomaisten määrittely
3.1	Toimivaltaisten viranomaisten tehtävät ja toimintavaltuudet datanhallinta-asetuksessa
3.2	Viranomaisten tehtävien ja toimintavaltuuksien laatimisesta Suomessa
3.3	Olemassa oleva tehtävä- ja toimintavaltuussäätely ja sen muutostarpeet.....
3.4	Muutostarpeiden vaikutusarviointi
4	Datanhallinta-asetuksen seuraamussäätely
4.1	Seuraamussäätely datanhallinta-asetuksessa
4.2	Seuraamussäätelyn laatimisesta Suomessa
4.3	Olemassa oleva seuraamussäätely ja sen muutostarpeet
	Liitteet.....
	Lähteet.....

Aikataulu (yleistä)

- Työryhmän toimikausi 1.10.2022–31.12.2023
- Datanhallinta-asetuksen soveltaminen alkaa 24.9.2023
- Aikataulu voidaan jakaa kahteen jaksoon
 1. Helmikuussa 2023 valmistuu työryhmän selvitys
 2. Maaliskuusta 2023 eteenpäin painopiste tiedon jakamisessa hallinnonalakohtaisesta työstä, työn yhteensovittamisesta sekä seurannassa
- Ensimmäisessä jaksossa noin 5 istuntoa, jokaisella istunnolla oma teemansa. Toisessa jaksossa istuntoväliä voidaan pidentää.
- Työryhmä työllistää jäseniä ja sihteeristöä eniten ensimmäisellä jaksolla ("kotitehtäviä" ja selvityksen kirjoittamista)
- Halutaanko kokousten olevan läsnä vai etänä (vai hybridi)?

Aikataulu (selvitys)

No	Aika	Teema	Kotitehtävä
1	4.10.2022	a) Esittelyt, DGA:n yleiskatsaus b) Työryhmän tavoitteet, tehtävät ja aikataulu c) 2 luvun velvoitteet	DGA:n 2. luvun soveltamisalaan kuuluvan sääntelyn ja käytäntöjen tunnistaminen ja listaaminen omalla hallinnonalalla (DL 4 vko, käsitellään 3. istunnossa)
2	25.10.2022 klo 12.30-14	a) DGA:sta tulevat velvoitteet: uudet viranomaistehtävät (2, 3 ja 4 luku) b) Keskustelu toimivaltaisten viranomaisten määrittämisestä ja arvioitavista näkökulmista	Uusien velvoitteiden vaikutusten arviointi (DL 4 vko, käsitellään 4. istunnossa)
3	15.11.2022	a) Ensimmäisen kotitehtävän purku	
4	13.12.2022	a) Toisen kotitehtävän purku b) Valvonta- ja seuraamussääntelyn täytäntöönpano	Olemassa olevan valvonta- ja seuraamussääntelyn tunnistaminen ja muutostarpeiden arviointi (DL 4 vko, käsitellään 5. istunnossa)
5	17.1.2023	a) Kolmannen kotitehtävän purku b) Selvitysluonnoksen esittely	Selvitysluonnoksen lukeminen ja kommentointi (DL 2 vko, käsitellään 6. istunnossa)
6	7.2.2023	a) Selvityksen läpikäynti ja hyväksyminen b) Tilannekatsaus ministeriökohtaiseen valmisteluun ja keskustelu seurannasta	

Aikataulu (seuranta)

No	Aika	Teema	Kotitehtävä
7	14.3.2023	a) Ajankohtaista	
8	9.5.2023	a) Ajankohtaista	
9	5.9.2023	a) Ajankohtaista b) Notifioinnit komissiolle	
10	7.11.2023	a) Ajankohtaista b) Lainmuutosten seurannan järjestäminen	

Muistipaikka: Mitä asiantuntija-apua tarvitaan muutosten valmisteluun?

Muistipaikka: Ahvenanmaan tiedottaminen

Datanhallinta-asetus: 2 luvun velvoitteet

Soveltamisala

Sovelletaan	Ei sovelleta	Soveltaminen ei rajoita
<p>Julkishen sektorin elinten hallussa olevaan dataan, kun se on suojattu seuraavilla perusteilla:</p> <ul style="list-style-type: none">• kaupallinen luottamuksellisuus, mukaan lukien yritys-, ammatti- ja yhtiösalaisuus• tilastollinen luottamuksellisuus• kolmansien osapuolten teollis- ja tekijänoikeuksien suoja taikka• henkilötietojen suoja sikäli kuin kyseiset tiedot eivät kuulu direktiivin (EU) 2019/1024 soveltamisalaan	<ul style="list-style-type: none">• Julkisten yritysten hallussa oleva data• Julkisen yleisradiotoiminnan harjoittajan hallussa oleva data, jota tarvitaan niiden tehtävän suorittamiseen• kulttuuri- ja oppilaitosten hallussa oleva data• julkishen sektorin elinten hallussa oleva data, joka on suojattu yleiseen turvallisuuteen, puolustukseen tai kansalliseen turvallisuuteen liittyvistä syistä; taikka• data, jonka antaminen saataville ei kuulu kyseisen julkishen sektorin elimen julkiseen tehtävään	<ul style="list-style-type: none">• Kansainvälisten sopimusten soveltamista, jotka koskevat soveltamisalassa olevan datan luokkien suojaamista• Asiakirjoihin pääsyä koskevan unionin oikeuden ja kansallisen lainsäädännön soveltamista (huom. myös 1(2)(a) artikla)

Julkisen sektorin hallussa olevien tiettyjen suojatun datan luokkien uudelleenkäyttö

4 artikla Yksinoikeusjärjestelyjen kieltö	5 artikla Uudelleenkäytön ehdot
<ul style="list-style-type: none">• Vaatimus datan uudelleenkäytön yksinoikeusjärjestelyjen kieltämisestä<ul style="list-style-type: none">• Poikkeus yleisen edun mukaisen palvelun tai tuotteen tarjoaminen, jos sen tarjoaminen ei muutoin mahdollista• Vaatimukset em. poikkeusyksinoikeuksille (myöntämistapa, kesto, avoimuus)• Vaatimus ennen asetuksen voimaantuloa tehtyjen kiellon kattamien sopimusten tai menettelyjen, jotka eivät täytä asetuksen edellytyksiä, irtisanomisesta<ul style="list-style-type: none">• sopimuksen päättyessä, tai• viimeistään 24.12.2024.	<ul style="list-style-type: none">• Vaatimukset julkisen sektorin elimille niiden salliessa tai evätessä uudelleenkäytön<ul style="list-style-type: none">• Toimivaltaisen elin/elimien avustus tehtävissä• JV:lle vaatimus resurssien varmistamisesta julkisen sektorin elimille• Ehdot uudelleenkäyttöä koskeville ehdoille• Julkisen sektorin elimen varmistettava, että datan suojattu luonne säilytetään<ul style="list-style-type: none">• Tietojen anonymisointi ja pseudonymisointi• Turvatun käsittely-ympäristön järjestäminen• Julkisen sektorin elimet eivät saa käyttää tietokannan valmistajan oikeutta (sui generis-oikeus) estääkseen datan uudelleenkäytön• Vaatimukset tietojen siirrolle kolmansiin maihin• 9(1): 2 kuukauden määräaika päätökselle

Julkisen sektorin hallussa olevien tiettyjen suojatun datan luokkien uudelleenkäyttö

6 artikla Maksut	7 artikla Toimivaltaiset elimet	8 artikla Keskitetty tietopiste
<ul style="list-style-type: none">• Datan uudelleenkäytön sallimisesta voidaan veloittaa maksuja• Ehdot ja perusteet maksuille sekä avoimuus• Julkisen sektorin elimien varmistettava maksujen maksamiselle vaaditut käytännöt• Julkisen sektorin elimen toteutettava toimenpiteitä sen veloittaessa maksuja	<ul style="list-style-type: none">• JVlle vaatimus yhden tai useamman toimivaltaisen elimen nimeämisestä<ul style="list-style-type: none">• Tuen tarjoaminen julkisen sektorin elimille datan uudelleenkäytön toteuttamiseksi• Vaatimukset toimivaltaisille elimille• Vaatimukset tuen sisällöstä• JVn ilmoitettava toimivaltaiset elimet komissiolle viimeistään 24.9.2023	<ul style="list-style-type: none">• Vaatimus keskitetystä tietopisteestä<ul style="list-style-type: none">• Ensisijainen kontaktitaho datan uudelleenkäytölle• Vaatimukset tietopisteelle• Vaatimus julkisen sektorin elimelle hyväksyä tai evätä uudelleenkäyttöä koskevat pyynnöt tietyssä ajassa• Vaatimus tehokkaista oikeussuojakeinoista

Kotitehtävä

- **Tehtävä: 2 luvun soveltamisalaan kuuluvan sääntelyn ja käytäntöjen tunnistaminen ja listaaminen omalla hallinnonalalla**
- **DL tiistaina 1.11.2022 (4 vk)**, toimitus sihteeristölle.
- Erillinen Word-pohja vastauksille.
- Käsitellään työryhmän 3. kokouksessa ti 15.11.2022.

